

Mniejszości narodowe i etniczne w województwie zachodniopomorskim

15 lip 2024 14:21 Autor: admin

Mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim

W rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 z późn. zm.) mniejszością narodową jest grupa obywateli polskich, która spełnia łącznie następujące warunki:

- jest mniej liczebna od pozostałej części ludności Rzeczypospolitej Polskiej;
- w sposób istotny odróżnia się od pozostałych obywateli językiem, kulturą lub tradycją;
- dąży do zachowania swojego języka, kultury lub tradycji;
- ma świadomość własnej historycznej wspólnoty narodowej i jest ukierunkowana na jej wyrażanie i ochronę;
- jej przodkowie zamieszkiwali obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od co najmniej 100 lat;
- utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

Za **mniejszości narodowe** uznaje się następujące mniejszości:

białoruską, czeską, litewską, niemiecką, ormiańską, rosyjską, słowacką, ukraińską, żydowską.

Za **mniejszości etniczne** uznaje się następujące mniejszości:

karaimską, łemkowską, romską, tatarską.

Na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021, dane dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych na Pomorzu Zachodnim kształtują się następująco:

Ukraińska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **82 440** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **5 735**.

W regionie organizacją skupiającą mniejszość ukraińską jest Związek Ukraińców w Polsce:

- Oddział w Szczecinie, ul. Mickiewicza 45, tel. 91 422 16 96,

Przewodniczący Zarządu - Piotr Kołodziej,

mail; zupszczecin@poczta.onet.pl [1],

Facebook: [ukraincy.szczecin](https://www.facebook.com/ukraincy.szczecin) [2],

Na terenie szczecińskiego oddziału Związku Ukraińców działają 4 koła lokalne m.in. w Ińsku, Stargardzie, Trzebiatowie i w Szczecinie.

- Oddział w Koszalinie, ul. Piłsudskiego 6/1, tel. 94 342 64 70,

Przewodniczący Zarządu - Roman Biłas,

mail; zup_koszalin@wp.pl [3],

<https://www.facebook.com/UkraincyKoszalin/> [4]

Na terenie koszalińskiego oddziału Związku Ukraińców działa 9 kół lokalnych m.in. w Koszalinie, Kołobrzegu, Szczecinku, Białym Borze, Wałczu, Świdwinie, Przećminie, Charzynie, Bielicy.

Niemiecka mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **144 177** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **5 222**.

• Organizacją tej społeczności jest Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Polsce Oddział w Szczecinie, ul. Dworcowa 19, tel. 91 433 74 93,

mail: tskmn-szczecin@o2.pl [5],

Przewodniczący - Tomasz Krauze,

Mniejszość Niemiecka w Polsce: www.vdg.pl [6]

Żydowska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **17 156** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **594**.

• Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział w Szczecinie
ul. Niemcewicza 1/1, tel. 91 422 06 74,

Przewodnicząca – Róża Król,

mail; tskz.szczecin@gmail.com [7],

• Gmina Wyznaniowa Żydowska w Szczecinie, ul. Niemcewicza 2/1,2. tel. 91 422 19 05,
Przewodniczący – Maciej Narkiewicz-Jodko,

gwz.szczecin@gmail.com,

• Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Żydów w Polsce: www.tskz.pl [8],

Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP: www.jewish.org.pl [9],

Wirtualny Sztetl – Muzeum Historii Żydów Polskich: www.sztetl.org.pl [10]

Litewska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **10 287** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim **332**.

Główną organizacją skupiającą Litwinów w województwie jest:

- Stowarzyszenie Litwinów w Polsce Oddział w Szczecinie,
Przewodniczący Stowarzyszenia - Witold Narkiewicz,
- Stowarzyszenie Litwinów w Polsce: www.punskas.pl [11]

Rosyjska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **15 994** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **719**.

- Zachodniopomorscy Rosjanie zrzeszeni są w Zachodniopomorskim Stowarzyszeniu Rosjan w Szczecinie.

Białoruska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **56 607** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **1 531**.

- Mniejszość białoruska w Polsce: www.bialorus.pl [12]

Czeska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **7 818** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **244**.

Zachodniopomorscy Czesi nie są zrzeszeni w żadnej organizacji.

- Mniejszość czeska w Polsce: www.czesi.pl

Słowacka mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **5 889** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **175**.

Zachodniopomorscy Słowacy nie są zrzeszeni w żadnej organizacji.

Romska mniejszość etniczna, do której przynależność zadeklarowało **13 303** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **766**.

Zachodniopomorscy Romowie są zrzeszeni w kilku organizacjach:

- Związek Romów Polskich w Szczecinku, 78-400 Szczecinek ul. Wyszyńskiego 32,
tel. 94 372 50 98,
Prezes – Karolina Stempień,

mail; zrp.edukacja@wp.pl [13], www.romowie.com [14],

- Królewska Fundacji Romów w Szczecinku, 78-400 Szczecinek ul. 1-go Maja 85,

tel. 94 717 38 71,

Prezes Zarządu- Bogdan Trojanek

bogdantrojanek@gmail.com [15],

https://www.facebook.com/KrolewskaFundacjaRomow/?locale=pl_PL [16]

- Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Mniejszości Narodowych „Parno Foro” w Białogardzie,
78-200 Białogard, ul. Zamojskiego 7,

Prezes Zarządu - Dariusz Głowacki,

https://www.facebook.com/parno.foro/?locale=pl_PL [17]

- Stowarzyszenie Romów Zachodniopomorskich „TERNE CIERCHENIA”
w Świnoujściu, 72-600 Świnoujście ul. Bolesława Chrobrego 26/2,
Przewodniczący - Dariusz Neuman,

ternecierchenia.swinoujście@gmail.com [18],

tel. 913 223 038

- Stowarzyszenie Romów „PATRA” w Pyrzycach, 74-200 Pyrzyce, ul. Jana Pawła II 2a, mail: stowarzyszenie.patrap@wp.pl [19], Przewodnicząca – Krystyna Tabaczyk.

- Stowarzyszenie Mniejszości Narodowej Roma w Polsce „Jankesci”, 70-784 Szczecin, ul. Struga 10, mail: roma.jankesci@neostrada.pl [20] , tel. 601088512. Przewodniczący – Józef Łakatosz.

- Stowarzyszenie Romów „Romano Kher” w Białogardzie, ul. Piłsudskiego 64, tel. 7513105277, mail: Chomicz.ewa@neostrada.pl [21] , Prezes Zarządu – Piotr Rutkowski.

- „Freida” Fundacja-Edukacyjno-Integracyjna, Koszalin ul. Zwycięstwa 145/1, tel. 512866348 Przewodniczący – Władysław Doliński.

Karańska mniejszość etniczna, do której przynależność zadeklarowało **3 479** obywateli RP, w województwie zachodniopomorskim – **154**.

- Mniejszość karańska w Polsce: www.karaimi.org [22]

Łemkowska mniejszość etniczna, do której przynależność zadeklarowało **13 607** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **438**.

W Województwie zachodniopomorskim Łemkowie nie posiadają swojej organizacji. Łemkowie aktywnie włączają się w organizacje wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Proboszcza Cerkwi Św. Mikołaja w Szczecinie ks. Pawła Stefanowskiego.

- Łemkowie w Polsce: www.lemko.org [23]

Ormiańska mniejszość narodowa, do której przynależność zadeklarowało **6 772** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **349**.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego działa organizacja zrzeszająca Ormian:

- Stowarzyszenie Ormiańskie "Mer Hajrenik" im. Abp. Józefa Teofila Teodorowicza. Prezes Zarządu - Pan Vahan Hakobyan, adres korespondencyjny: ul. Emilii Gierczak 1, 75-333 Koszalin, email: ormianie.koszalin@gmail.com [24] ,

strona na Facebooku: <https://www.facebook.com/ormianie.koszalin/> [25]

Tatarska mniejszość etniczna, do której przynależność zadeklarowało **5 295** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **218**.

- Organizacją zrzeszającą Tatarów w RP Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej, www.ztrp.org [26].
- Tatarzy w Polsce, www.tatarzy.pl [27].

Spółeczność posługująca się językiem regionalnym – kaszubskim, do której przynależność zadeklarowało **179 685** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim **714**.

- Główną organizacją kaszubską w Szczecinie jest Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Szczecinie, Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie ul. Korsarzy 34, Prezes – dr Ryszard Stoltmann,

mail: kaszubi.szczecin@o2.pl [28]

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Koszalinie, ul. Adama Asnyka 15/11, 75-003 Koszalin, Prezes - Henryk Schütz, mail: hescche@o2.pl [29].

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział w Stargardzie,

Prezes – Zdzisław Kosikowski

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, (społeczność posługująca się językiem regionalnym- kaszubskim), www.kaszubi.pl [30]

Grecka mniejszość , do której przynależność zadeklarowało **5 451** obywateli RP, w tym w województwie zachodniopomorskim – **291**.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego aktywnie funkcjonuje organizacja zrzeszająca obywateli RP pochodzenia greckiego.

- ELLAS PAREA - Stowarzyszenie Greków Pomorza Zachodniego w Polsce Oddział w Szczecinie, tel. 91 482 07 36, Przewodnicząca Zarządu – Pani Ekaterini Ewangelu,

https://www.facebook.com/ellasparea/?locale=pl_PL [31]

Materiał opracowany na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego.

Dane dostępne pod adresem:

<https://stat.gov.pl/spisy-powszechne/nsp-2021/nsp-2021-wyniki-ostateczne/tablice-z-ostatecznymi-danymi-w-zakresie-przynaloznosci-narodowo-etnicznej-jezyka-uzywanego-w-domu-oraz-przynaloznosci-do-wyznania-religijnego,10,1.html> [32]

<https://www.archiwum-wzp.pl/mniejszosci-narodowe-i-etniczne/archiwum-mniejszosci/mniejszosci-narodowe-i-etniczne-w-wojewodztwie-zachodniopomorskim>